

УДК 811.581*11

С. Ісаєв, асистент

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

ПАРЕМІЇ З КОМПОНЕНТОМ "ЇЖА" ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ЖИТТЄВИХ ОРІЄНТИРІВ ХАНЬСЬКОГО ЕТНОСУ

У статті подається аналіз паремій китайської мови, що містять компонент "їжа". Запропонована їх тематична класифікація, робляться висновки про роль їжі в китайській системі цінностей.

Ключові слова: прислів'я, приказки, паремії, їжа, культура, традиція, китайська мова.

Історія людської цивілізації нерозривно пов'язана з харчовими ресурсами, які є однією з фундаментальних фізіологічних потреб людини. Традиції харчування, ставлення до їжі, її місце у системі цінностей різних етносів мають істотні відмінності.

Китай – країна з давніми традиціями, у т.ч. кулінарними, які, практично, беззмінними дійшли до нашого часу. У цій країні до їжі завжди ставилися як до надзвичайно важливої субстанції, що допомагає підтримувати як фізичне, так і психічне здоров'я, гармонізувати життя людини з природою, а не лише як джерело енергії для підтримки процесів життєдіяльності організму. Один з найбільш відомих виразів щодо значення їжі для ханців, який активно вживається і сьогодні – "王者以民为天, 而民人以食为天" (Правитель ставиться до народу як до Неба (бога), а народ ставиться до їжі як до Неба) був висловлений ще у 3 ст. до н.е. радником Лю Бана, засновника династії Хань (206 р. до н. е. – 220 р. н. е.) Лі Їцзі [1, с.767]. Відповідно до цього твердження ханці споконвіку перетворювали їжу на справжній культ.

Серйозне ставлення до їжі демонстрував сам Конфуцій, який дотримувався непорушних правил щодо вживання їжі та поведінки за столом. У знаменитих конфуціанських "Бесідах і судженнях" (《论语》), знаходимо згадку про тогочасну платню за навчання, що вимірюється не у грошових одиницях, хоча вони активно використовувалися у той час, а харчами [2, с.175].

Китайське традиційне вітання "Як ся маєте?" (你吃饭了吗?) означає дослівно: "Ти поїв?", що пов'язано, у першу чергу, з матеріальними чинниками. За цим психолінгвістичним фактом, ми можемо розгледіти, з одного боку, непереборний страх, що накопичувався століттями, перед голодом, постійним супутником безперервних природних та соціальних катаклізмів, навал кочівників і перенаселення, з іншого – наслідок стійкого колективізму, що знаходить прояв у спільній трапезі. Звичка споживання їжі у фіксований час, як підсвідоме бажання попередити вірогідну її відсутність, може стати приводом для того, щоб відкласти будь-яку, навіть важливу, справу.

Традиційний китайський побут і, насамперед, продукти харчування знайшли широке відображення у фразеології. Одним із доказів значущості їжі для жителів Китаю є велика кількість прислів'їв і приказок, присвячених цій темі. Як відомо, в ідіоматиці мови відображається система цінностей, суспільна мораль, ставлення до світу, до людей, до інших народів. У рамках народної творчості особливу роль відіграють прислів'я і приказки, позаяк, переходячи від покоління до покоління, вони сприяють збереженню традицій та звичок народу. Їх можна назвати народними настановами, що відображають життя простих людей. Це концентроване вираження багатовікового досвіду народу. Основою прислів'я або приказки є приклад життєвої ситуації і висновок у прямій чи завуальованій формі щодо правильного рішення за тих чи інших обставин.

У цій статті ми розглядаємо прислів'я і приказки, об'єднані темою "їжа", які дозволяють отримати інформацію, що безпосередньо впливає з традиційних культурних настанов, прийнятих у китайському культурно-мовному соціумі.

При складанні тематичної класифікації досліджуваних прислів'їв і приказок, які, безсумнівно, визначають світоглядні цінності китайського суспільства, були виділені такі групи.

1. Характеристика їжі як головної життєвої цінності.
2. Опис **стану голоду / ситості**.
3. Опис лікувальних якостей їжі.
4. Формулювання кулінарних або дієтичних порад.
5. Опис людини, її характеру.

Розглянемо докладно приклади прислів'їв і приказок з кожної тематичної групи.

1. Їжа як головна життєва цінність

Виділення цієї досить численної групи прислів'їв і приказок пояснюється сприйняттям їжі як нагальної потреби в Китаї. Крім того, їжа входить до складу жертвоприношень, без неї немислиме саме життя. Особливе, шанобливе ставлення до їжі і процесу її споживання є невід'ємною частиною китайської культури, що і знаходить відображення у прислів'ях і приказках:

以食为天 – їжа – це Небо;

粮乃兵家之生命 – якщо солдати їжу мають, то переможуть ворога;

精打细算半年粮 – запаси їжі треба на півроку розраховувати.

Природньо, що частина таких прислів'їв оспівує рис як невід'ємну частину процесу харчування. Значущість рису для китайців підкреслюється у фразеологізмах широкого вжитку, які відображають універсальні ситуації.

巧妇难为无米之炊 – "навіть гарна господиня не в змозі нічого приготувати без рису".

生米煮成熟饭 – "рис вже зварився", тобто справа зроблена і нічого змінити не можна.

Вирощування рису потребує багато зусиль і все це знайшло втілення у пареміях.

谁知盘中餐,粒粒皆辛苦 – "хто знає скільки довелося працювати, щоб на тарілці у тебе з'явилася їжа";

一粥一饭, 当思来之不易 – "чашка риса важко дістається";

一粒米, 一滴汗, 粒粒粮食汗珠换 – "за кожне зерно рису заплачено краплею поту".

Протягом століть основою харчування для китайців серед іншого служив такий овоч, як редька. Письмово згадку про нього ми можемо зустріти у пам'ятці китайської літератури XII–VI століть до н. е. "Шицзін" (《诗经》), у пісні "Східний вітер" (《谷风》).

Проста агротехніка, невисока вибагливість до якості ґрунту та висока врожайність, лежкість, багатий вміст вітамінів, мінеральних речовин, а також біологічно активних сполук зробив цей овоч одним з найбільш популярних у Китаї. Високу цінність редьки (особливо взимку), яку за своїми лікувальними властивостями порів-

нують з "панацеєю від усіх хвороб" – женьшенем – , підкреслює прислів'я:

秋后萝卜赛人参 – "після осені (взимку) редька може суперничати з женьшенем".

Широко використовується назва цієї рослини у фразеологізмах у переносному значенні. Так, зокрема, прислів'я 大萝卜不用屎浇 ("Коли редька виростає, марно вносити під неї добриво") означає, що коли справа зроблена, не потрібно намагатися щось у ній покращити.

У деяких фразеологізмах редьку як один з найдешевших і найдоступніших продуктів порівнюють із м'ясом, яке з'являлося на столах звичайного люду не дуже часто, здебільшого, на свята:

萝卜花了肉价钱 – "купити редьку за ціною м'яса", тобто придбати якусь просту і дешеву річ чи послугу за надзвичайно високою ціною;

萝卜烧肉 – 揩点油 – "смажити редьку разом з м'ясом", отримати зиск від ситуації, оскільки під час смаження редька насичується смаком м'яса.

Редьку також порівнюють із чимось елементарним і повсякденним, оскільки вона вживалася у їжу практично щоденно:

江边洗萝卜 – 一个来 – "на березі річки мють редьку – одну по одній", тобто усі справи мають бути здійснені по черзі, у певному порядку;

一个萝卜一个坑 – "кожній редьці – своя ямка", тобто кожен на своєму місці, усі займаються своєю справою.

Велику популярність у Китаї також мали соєві боби. Перші документальні свідчення про використання людиною сої звичайної відносяться до 11 століття до н.е. Із часом соя стала одним з основних продуктів у харчуванні китайців. Один із соєвих продуктів не лише став базовим компонентом китайської кухні, а й набув розповсюдження спочатку в азійських країнах, а згодом і у країнах Старого й Нового світів. Йдеться про так званий "соєвий сир" або доуфу 豆腐.

Повсякденне вживання в їжу цієї страви, сприяло виникненню великої кількості фразеологізмів з відповідним компонентом. Вираз "磨豆腐" означає "молоти боби для приготування доуфу". Справа ця важка та одноманітна. Це й сприяло виникненню переносного значення цього виразу – торочити одне й теж, молоти язиком.

Одна з найпопулярніших і найпростіших страв, які роблять з цього продукту – доуфу, змішане з зеленою цибулею – стало основою для виникнення фразеологізму:

小葱拌豆腐 – 清二白 – "доуфу з цибулею – окремо зелене, окремо біле", тобто усе зрозуміло і ясно;

豆腐好吃磨难推 – "доуфу смачний, але жорна важко крутити"; йдеться про те, що для досягнення певних результатів потрібно докласти зусиль;

豆腐掉进灰堆里 – 吹不得打不得 – "доуфу впало у купу попелу – очистити неможливо"; йдеться про нездійсненність завдання;

豆腐里挑出骨头来 – "з доуфу вибирати кістки", тобто дуже прискіпливо перевіряти.

2. Опис стану голоду / ситості

Особливе ставлення до їжі у китайців викликане, зокрема, природними умовами їх існування. За останні 2 тисячі років, за свідченням істориків Китаю, країна зазнала 1092 сильних повенів, і 1056 разів Китаю загрожував голод через посуху. Оскільки китайці дуже часто у минулі часи переживали голод, це знайшло своє відображення у великій кількості прислів'їв та приказок з цієї тематики:

饿了吃什么都香 – "голод – найліпший кухар";

饱汉不知饥汉饥 – "ситий голодного не розуміє";

饥者易为食 – "голодному легко догодити" (пор. з укр.: Як голодне, то з'їсть і холодне);

饥了吃花生 – 生吞活剥 – "зголоднівши, їсти арахіс, ковтати їжу великими шматками" (пор. з укр.: Голод дня бере і з огня);

Голод є одним з найгірших зол людства, і нестача джерел харчування може штовхнути на будь-які злочини:

饿煞不如犯法 – "порушити закон краще, ніж вмерти з голоду" (пор. з укр.: Голод злим провідником буває, бо люди до в'язниці штовхає);

一谷不升日歉 – "якщо злаки не зійшли, буде голод";

羸豕孚蹄躅 – "голодна свиня завжди хоче втекти";

饿狗不怕打棍 – "голодна собака палки не боїться" (голодна людина задля їжі на усе здатна; пор. з укр.: Голод і кия не боїться);

饥得饱而驯 – "коли голодний наїсться, то стає слухняним".

Відчуття повної ситості китайці оцінюють негативно, оскільки вважають, що це впливає на працездатність і здоров'я:

吃饱的猫子不捉鼠 – "сита кішка мишей не ловить";

吃饭少一口保您活到九十九 – "якщо не переїдати, то доживеш до 99 років".

3. Опис лікувальних якостей їжі

У Китаї традиція поєднання лікування з харчуванням склалася давно – за династії Чжоу (1046-256 рр. до н.е.). У стародавніх китайських класичних трактатах багато місця приділялося дієтотерапії. У медичних трактатах "Тисяча золотих рецептів", автором яких був знаменитий медик стародавнього Китаю Сунь Сямю, є розділи, присвячені дієтотерапії. Серед китайців поширена думка, що їжа – це ліки, що знайшло широке відображення у фразеологізмах китайської мови.

Велика кількість прислів'їв присвячена значним лікувальним якостям різних овочів. Перші місця за кількістю згадувань залишається за редькою, імбиром, капустою:

冬吃萝卜夏吃姜, 不劳医生开药方 – "взимку їж редьку, а влітку імбир, і лікарю не доведеться виписувати тобі рецепт";

吃了萝卜菜, 啥病都不害 – "з'їв редьку, і ніяка хвороба тебе не візьме";

萝卜响, 咯嘣脆, 吃了能活百来岁 – "їж хрустку редьку, і житимеш більше 100 років";

白菜萝卜汤, 益寿保健康 – "їж суп з редьки та капусти, збережеш здоров'я і проживеш довго".

Традиційна китайська медицина, а слідом за нею і більшість китайців, вважає м'ясо різних тварин ліками:

羊肉包子顺气丸 – "пиріжки з бараниною – найкращі ліки від нудьги" (на думку китайських лікарів, спеціалістів з традиційної медицини, вживання баранини сприяє покращенню настрою та розсіюванню депресивного стану);

要长寿, 吃驴肉; 要健康, 喝驴汤 – "хочеш довго жити, їж віслуче м'ясо, хочеш бути здоровим, їж суп з віслуча";

鸡肉是济世良药 – "куряче м'ясо є панацеєю від усіх хвороб";

逢九一只鸡, 来年好身体 – "кожні 9 днів взимку з'їдай одну курку, будеш здоровим цілий рік";

鱼生火, 肉生痰, 青菜豆腐保平安 – "риба може викликати мокроту, а от овочі та соєвий сир принесуть вам здоров'я";

酒是解乏的良药 – "вино – гарні ліки від втоми";

茶喝多了养性, 酒喝多了伤身 – "випив чаю багато – покращує здоров'я, випив вина багато – зашкодить здоров'ю".

4. Викладення кулінарних або дієтичних порад

Особливе ставлення китайців до їжі, вивчення окремих властивостей тих чи інших продуктів сприяло виникненню окремого виду фразеологізмів, пов'язаних із темою "їжа". Це прислів'я та приказки – кулінарні або дієтичні поради. Частина фразеологізмів має кулінарний характер і є порадами щодо правил відбору якісного продукту.

百日鸡, 正好吃 – "стоденна курка найсмачніша";
 鸡吃叫, 鱼吃跳 – "курку треба їсти коли вона щойно квоктала, а рибу – коли вона щойно плигала";
 宁吃飞禽四两, 不吃走兽半斤 – "краще з'їсти курки шматок, ніж м'яса худоби два шматки" (з цим прислів'ям тісно пов'язане інше: 吃四条腿的猪, 不如吃两条腿的鸡 – "ніж їсти чотириногу свиню, то краще з'їсти двоного курку").

Частина фразеологізмів присвячено правилам споживання вина. У них ідеться про необхідність під час споживання алкоголю вживати їжу, бажано м'ясо:

酒怕牛肉饭怕鱼 – "вино боїться яловичини, а рис – рибу";

喝酒不吃菜, 必定醉得快 – "п'єш вино та не їси, п'ям будеш швидко ти";

莫食申(酒)时饭, 莫饮卯时酒 – "не їж з 3-ї до 5-ї опівдні, не пий вина з 5-ї до 7-ї ранку".

Як і попередні, наступні поради мають на меті попередити швидке сп'яніння:

浓茶消酒 – "міцний чай хміль від вина проганяє";

饿肚酒, 醉死牛 – "якщо натщесерце пити вино – навіть корову може вбити воно";

肉是肥的好鱼是活的好 – "найсмачніше м'ясо – жирне, найсмачніша риба – жива";

吃一口鲈鱼等于四十口肥肉 – "один шматок кальмара дорівнює сорока шматкам жирного м'яса";

老姜蒸牛肉, 子姜好炒鸭 – "стару яловичину треба готувати зі стиглим імбиром, качку треба готувати з молодим імбиром";

羊羔虽美, 众口难调 – "хоча ягнятина і смачна, але дуже важко її приготувати так, щоб усім сподобалося";

牛头不烂 – 多费些柴炭 – "якщо яловичина не зварилася, треба підкинути дрова" (якщо мета не досягнута, треба додати зусиль).

Оскільки деякі неякісні продукти можуть завдати шкоду здоров'ю, прислів'я попереджають про необхідність пильності під час їх вибору:

臭鱼烂虾送命冤家 – "тухлі риба та креветки можуть і вбити" (зіпсовані продукти, особливо риба та морепродукти, можуть викликати важку хворобу, навіть призвести до смерті).

5. Опис людини, її характеру

Слід зазначити, що прислів'я і приказки, що містять компонент "їжа", часто використовуються для характеристики людини в цілому: її зовнішності, позитивних і негативних рис характеру, дій і вчинків.

Одна з найбільш представлених груп присвячена людським якостям, де вживання певного продукту, зокрема, м'яса, пов'язане з характеристикою людини.

敢吃肉就不怕油嘴 – "той, хто їсть м'ясо, не боїться замастити губи". Смілива людина, здатна на вчинки.

人家碗里肉肥 – "у іншого в тарілці м'ясо жирніше". Характеризує заздрісну людину. Доречним буде навести відоме українське прислів'я, яке є, фактично, прямим аналогом китайському – "у сусіда і хата біліша, і трава зеленіша".

肉不臭不会招苍蝇 – "якщо м'ясо не тхне, мухи не літаються". Коли людські якості низькі, легко попасти у скрутну ситуацію.

肉肥汤也肥 – "якщо м'ясо жирне, то і суп буде жирний". Бути неробом, дармоїдом, жити за рахунок інших людей.

端起碗吃肉, 放下碗骂娘 – 忘恩负义 – "тримаючи тарілку їсти м'ясо, поставивши тарілку – мати лаяти". Не пам'ятати добра, бути невдячним.

和尚不吃肉 – 在鼓上出气 – "ченець не їсть м'яса – виміщає зло на барабані". Не маючи змоги помститися людині, на яку образився, вимістити зло на іншій.

阿二吃肉 – 瞎抓 – "дурник їсть м'ясо – хапає всліпу". Працювати як заманеться, без плану.

三月不知肉味 – "три місяці не куштувати м'яса". Сконцентрувати увагу на якій-небудь одній справі, зовсім не дбаючи про інші.

尝一禽肉, 而知一镬之味, 一鼎之调 – "покуштувавши шматочок м'яса, відчутти смак страви". Уміння по одній окремій деталі складати враження про ціле.

吃肉念佛经 – 假善人 – "їсти м'ясо і читати сутри". Бути ханжею.

叫花子不吃肉 – 假斯文 – "жебрак не їсть м'яса – прикидається культурним". Видавати себе за іншу людину.

Часто у фразеологізмах соєвий сир-доуфу порівнюють із доброю, порядною, інколи слабкою людиною.

刀子嘴, 豆腐心 – "язик як ніж, серце як доуфу". Йдеться про людину гостру на язик, але добру за вдачею.

Одна з ферментованих форм доуфу, яка має дуже специфічний та сильний запах, сприяла виникненню фразеологізма 臭豆腐 – 闻着臭, 吃着香 – "смердючий доуфу має неприємний запах, проте дуже смачний". Цей вираз уживається для характеристики порядної людини, за якою тягнеться погана слава.

Фразеологізм 豆腐顶不了刀 – "доуфу не може зрівнятися з ножом", означає, що слабкому ніколи не здолати сильного.

Вино зазвичай згадується як продукт, що може справляти як позитивний вплив на людину, так і негативний:

酒壮英雄胆 – "вино людей хоробрими робить";

酒是色媒人 – "вино – хтивості сваха".

Активно використовуються у пареміях для характеристики людських якостей продукти, які вживаються китайцями у повсякденному житті: яйце, чай, рис.

黑鸡下白蛋 – "чорна курка несе білі яйця". Не можна судити про людину або будь-яку річ за зовнішнім виглядом.

鸡蛋里挑骨头 – "шукати у яйці кістку". Висувати надмірні вимоги, прискікуватися.

臭蛋孵不出小鸡 – "з тухлого яйця курча не виплывється". Із зіпсованої дитини не зможе вирости достойна людина.

炒冷饭 – "підсмажувати холодний рис", у значенні постійно повторювати те, що і так усім відомо.

不放牛奶的熬茶是黑的, 昧良心的人的心是黑的 – "якщо у чай не додавати молоко, він буде чорним, чорна і душа в людини, у якої немає совісті".

Таким чином, прислів'я і приказки найбільш повно, точно і образно відображають своєрідність асоціативного мислення, особливості сприйняття навколишнього світу та реалій матеріальної і духовної культури ханьського етносу. Маємо підстави зробити висновок, що наявність великої кількості прислів'їв, приказок і фразеологічних одиниць з компонентом "їжа" ще раз підтверджує значущість їжі для носіїв китайської культури. У китайській мовній картині світу фразеологічні одиниці зі значенням "їжа" беруть активну участь у моделюванні образу людини, її портрета, дій, зовнішності, рис харак-

теру, стану здоров'я, звичок, моральних вподобань, поведінки в суспільстві.

Список використаних джерел:

1. 史记 /司马迁 - 北京: 中华书局, 2006 - 1031页.
2. 论语 / 刘示范主编. - 济南: 山东教育出版社, 2006. - 385页.
3. 中国俗语大辞典 / 王力题主编. - 上海: 上海辞书出版社, 1991. - 1252页.

4. 俗语辞典 / 编者: 徐宗才, 应俊玲. - 北京: 商务印书馆, 1998. - 1043页.
5. 汉语谚语词典 / 编者: 孟守介. - 北京: 北京大学出版社, 1990. - 640页.
6. 现代汉语谚语词典 / 编者: 温端政. - 上海: 上海辞书出版社, 2009. - 323页.
7. 汉语谚语词典 / 作者: 周静琪. - 北京: 商务印书馆, 2006. - 1699页.

Надійшла до редколегії 21.10.16

Исаев С., ассистент

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Киев

**ПАРЕМИИ С КОМПОНЕНТОМ "ПИЩА"
КАК ОТРАЖЕНИЕ ЖИЗНЕННЫХ ОРИЕНТИРОВ ХАНЬСКОГО ЭТНОСА**

В статье дается анализ паремий китайского языка, содержащих компонент "пища". Предложена их тематическая классификация, рассматривается роль пищи в китайской системе ценностей.

Ключевые слова: пословицы, поговорки, паремии, еда, культура, традиция, китайский язык.

Isayev S., teaching assistant

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

**PROVERBS AND SAYINGS WITH "FOOD" COMPONENT
AS A REFLECTION OF LIFE GOALS OF THE HAN ETHNIC GROUP**

The article analyzes the Chinese proverbs and sayings containing component "food". The material was classified by the thematic units, conclusions were made about the role of food in the Chinese system of values.

Tags: proverbs, paremias, food, culture, tradition, the Chinese language.

УДК 811.411.16

Т. Комарницька, канд. філол. наук, асист.
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

**ОСОБЛИВОСТІ МОВНОЇ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ
(ІВРИТ – РОСІЙСЬКА, ІВРИТ – УКРАЇНСЬКА)
У МОВЛЕННІ УКРАЇНСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ В ІЗРАЇЛІ**

Розглянуто мішане мовлення українських емігрантів в Ізраїлі, здійснено спробу класифікувати івритські слова, що включаються до нього, і визначити соціолінгвістичну природу мішаного мовлення українських емігрантів в Ізраїлі.

Ключові слова: мовна інтерференція, мішане мовлення, іврит, спотворена лексика.

В силу цілої низки причин сотні тисяч, ба навіть мільйони українців виїжджали і продовжують виїжджати з нашої країни у пошуках кращого життя закордоном. "Нашого цвіту по всьому світу", твердить відомий вислів. Емігруючи за кордон, наші співвітчизники намагаються пристосуватися до місцевих реалій та умов життя, асимілюються, переймають тамтешні традиції й мову. Вивчення етно- і соціолінгвістичних аспектів життя еміграції є важливим для розуміння тих процесів, які відбуваються у мовному колективі, відірваному від природних умов існування, а відтак – для вироблення грамотної мовної політики держави і стратегії взаємодії з діаспорою, оскільки вона була й лишається надзвичайно вагомим фактором у відстоюванні інтересів нашої держави на міжнародній арені. Особливості мови наших емігрантів уже не перший рік цікавлять лінгвістів. Так, надзвичайно ґрунтовним у цій сфері є науковий доробок Б. Ажнюка [1], однак при цьому лінгвіст зосереджує свою увагу передусім на мовленні українців, які емігрували на Захід. Але, звісно, еміграція не обмежується лише західним напрямком; наших колишніх співвітчизників не бракує і на Сході. У цьому регіоні чи не найбільше вихідців із України вже прийняла і продовжує приймати Держава Ізраїль, до якої емігрують як ті, хто має єврейське коріння, так і етнічні українці, що обрали собі шлях трудової міграції. Не зважаючи на масштабність цього явища, досі бракує ґрунтовних наукових праць, які б системно описали соціолінгвістичні аспекти

життя наших колишніх співвітчизників в Ізраїлі; побіжно у своїх статтях цю тему зачіпають В. Морозов [9] і В. Скопіна-Парадіас [11]. Зважаючи на це, вважаємо обрану тему **актуальною**. **Об'єктом** нашого дослідження виступає мішане мовлення української еміграції в Ізраїлі, а **предметом** – особливості мовної інтерференції (іврит – російська, іврит – українська) у мовленні наших колишніх співвітчизників. **Метою** нашої розвідки є описати особливості мішаного мовлення, яке в результаті мовної інтерференції виробили українські емігранти в Ізраїлі. З огляду на мету ставимо перед собою такі **завдання**:

- 1) розглянути мішане мовлення трьох груп емігрантів (емігранти зі стажем; їхні діти; новоприбулі емігранти);
- 2) описати випадки морфологічної інтерференції івритських слів при включенні їх до мішаного мовлення емігрантів;
- 3) класифікувати мовні одиниці івриту, які залучаються до мішаного мовлення наших колишніх співвітчизників;
- 4) визначити соціолінгвістичну природу мішаного мовлення українських емігрантів в Ізраїлі.

Для досягнення мети статті ми послуговувалися кількома **методами**, а саме: спостереженням як методом польових досліджень, лінгвістичним описовим методом, елементами зіставного аналізу.

Наукова новизна цієї розвідки полягає в систематизації власного мовного матеріалу, зібраного у результаті спостереження за мовленнєвою поведінкою емігрантів.